

FUNDACJA ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ul. Pomorska 10, 80-001 Gdańsk
KRS 00000 4102
1090 1506 0000 0000 5002 0244

x1'05
4/8

szese cim Wielgowo

Torun
KOP

I voto Pohl G. Jadwiga
z d. Piatkowska
II voto Swańska

H: 15/15 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Pohl G. Jadwiga
T: K: 19/15 Pom.
Tomu K. 03

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 3 s. 1-4

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora k. 3 s. 1-3

II. Materiały uzupełniające relację k. 3 s. 1-3

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja

1) bieżąca k. 1 s. 1

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) k. 19

VI. Fotografie

brak

M. Delaja - Pohl G. J.

1. Delaja Genroudy Jadwigi i v. Pohl
z d. Piotrowskiej z 11.09.1974, mpis
omys. was z listo wiczniarek z
Torunia z Fortu VIII do obozu
koncentracyjnego Ravensbrück du. 6.09.1940r.,
mpis, omys. (z 13.10.1974) k. 3 s. 1-4

Relacja uczestniczki walk o niepodległość.

I.

1. Gertruda Jadwiga Iwańska z domu Piątkowska , 1-mo voto Pohl.
2. Ur. 23 sierpnia 1914 r. w Toruniu.
3. Rodzice Antoni i Agnieszka z domu Wilamowicz.
4. Intel.prac. ojciec urzędnik kolejowy.
5. Wyksz. - ukończona szkoła podstawowa
6. Ostatnia praca zawodowa - urzędnicza .
7. Adres - ul. Łowczych 7, 70-884, Szczecin - Wielgowo.

II.

1. Udziału w wojnie wrzesniowej nie brałam.
2. Należałam w latach 1934 - 39 do Żeńsk.Oddziału Zw.Strzel. w Toruniu - do czasu wyjścia za mąż. Zdobyłam tam wyszkolenie sanitarne.

III.

1. W wrześniu 1939r. mój pierwszy mąż brał czynny udział w kampanii wrzesniowej. Zginął jako jeniec wojenny, zostając uznany za zmarłego. Zamieszkiwałam z bratem por. Pawłem Piątkowskim oficerem 4 p.lotniczego który po zakończeniu walk o Warszawę dostał się do niewoli niem. i uciekł w pierwszych dniach października 39r.
2. W końcu października 39r. brat Paweł w porozumieniu z oficerami w W-wie zorganizował tajną organizację K.O.P. i został jej komendantem na Okręg Pomorze.Wprowadził mnie do swej organizacji w charakterze łączniczki - zostałam przez niego zaprzysiężona.
3. Na terenie Torunia komendantem był por.rez.Alfons Zaborowski.Organizacyjnie podlegałam i utrzymywałam z nim kontakt.Zadaniem moim było przejmowanie amunicji, którą dostarczał mi brat Zaborowskiego pracujący w niem. Zakładach Amunicyjnych , (czy też w tychże magazynach) kolportowałam tajną prasę "Polska Żyje", oraz przejmowałam przesyłki pieniężne dla celów organizacji. Naboje jak też pieniądze przekazywałam w/g. poufnych zleceń brata z W-wy. Prasę i pieniądze dostarczał mi brat z W-wy, za pośrednictwem łącznika. Zimą 1940r., jeździłam do Łodzi, celem dostarczenia naboji i meldunku.
4. Pseudonimu nie posiadałam. Funkcja - łączniczka brata mego, Pawła, od końca października 1939r, do chwili aresztowania.
5. 6 marca 1940r. rozpoczęły się aresztowania członków org. przez Gestapo - aresztowano komendanta Zaborowskiego, który nie wytrzymując tortur wskazał kilka adresów członków K.O.P. Zginął zamordowany. Brata aresztowano w końcu 1940r. Po strasznych torturach zmarł w Stutthofie.
6. Ja zostałam aresztowana 18 marca 1940 r., wraz z ojcem i matką. Aby łatwiej wpaść na ślad miejsca pobytu mego brata, rodziców zwolniono w lipcu tegoż roku. Po zaaresztowaniu brata, rodziców i moje dwie nieletnie siostry aresztowano ponownie.

Po pewnym czasie całą moją rodzinę zwolniono, wysiedlając ich do Generalnej Guberni.

Do obozu koncentracyjnego zostałam przewieziona z grupą 32 kobiet dnia 7 lipca 1940. W Ravensbrück przebywałam do 25 kwietnia 1945r. tj. do czasu wyzwolenia nas z obozu przez Szwedzki Czerwony Krzyż .

W obozie Ravensbrück posiadałam numer 4.038. W połowie grudnia 1945r. powróciłam do Polski. Będąc w obozie pracowałam u Bindera w szwalni.

IV.

1. Po powrocie do kraju, osiedliłam się w Bydgoszczy, pracując w Zarządzie Miejskim przez 4 lata na etacie pracownika umysłowego. Następnie 4 lata pracowałam w Rejonowej Składnicy Przemysłu Chemicznego również jako siła umysłowa.

W 1954 przeniosłam się do Szczecina, powtórnie wyszłam za mąż, z uwagi na słaby stan zdrowia nie podjęłam pracy, zostając na utrzymaniu męża również byłego więźnia obozu koncentracyjnego Mauthausen.

V.

Posiadam listy moje, pisane z obozu koncentracyjnego do rodziny, zawiadomienie z obozu konc. Stuttgart o śmierci mego brata Pawła Piątkowskiego, oraz uwierzytelniony opis wniosku przesiedleńczego dla naszej rodziny do GenGub., wnioski sporządziły władze Gestapo, treść jest jednocześnie świadectwem naszego patriotyzmu i martyrologii.

/Fotokopia oryginału eksponowana była na wystawie w Toruniu./

W konspiracji współpracowałam w Toruniu z

a/ Aleksą Szewą zamieszkałą obecnie w Toruniu przy ul. Poznańskiej 72.

Pamiętam nazwiska członków naszej org. K.O.P. - znając osobiście

1. Witold Lendzion - obecnie redaktor radia i telewizji - Szczecin

2. Bernard Domżański zamiesz. Toruń ul. Rybaki.

W transporcie więźnierek, który był "Sondertransportem", jechały

z mną m.inn. Lonia Biernacka z Torunia i Wanda Ruczyńska, obecnie zamieszkała w Toruniu ul. Mickiewicza 92 m.2.

Pamiętam, że śledztwo w naszej sprawie z ramienia Gestapo, prowadził Obersturmführer Sobótka - a wśród aresztujących naszą rodzinę znajdował się gestapowiec nazwiskiem Skowroński. Imienia nie znałam.

Należę do Koła ZBoWiD w Szczecinie-Dąbiu.

Szczecin, dnia 11 września 1974 r.

Jadwiga Zwańska

wyraźny podpis - imię i nazwisko

verte

Załącznik: ./.

1. Odpis dokumentu przesiedleńczego z dnia 20.I.1941 r. Nr.II-C 68/41 sporządzonego przez Geheime Staatspolizei. Określono nas w nim, jako fanatycznych Polaków, podkreślając moją i brata przynależność do tajnej organizacji, oraz łączność z organizacją "batalionu śmierci", oraz aresztowania nasze.
2. spis współwięźniarek z "Sondertansportu" do Ravensbrück -- listę odtworzyłam z pamięci, bez porozumienia się z wymienionymi.

*1. wy. m.ż. Jankę z Alfona Pohl.
2. g.ł. - Stanisła Moutka, b. Hegeru*

4

L i s t a więźniarek z Torunia, z Fortu VIII, wysłanych przez ostateczny "sendertransport" do obozu koncentracyjnego w Ravensbrücku dnia 6 lipca 1940 roku.

157 Pom

1.	nr 4027	Helena Soloeka	obecnie zamężna Ezupowicz
2.	4028	† Stanisława Pyszera	zmarła w obozie 24.6.1944 r.
3.	4029	Jadwiga Soloeka	przebywa za granicą
4.	4030	† Elżbieta Górska	zmarła 3.12.1963 r.
5.	4031	Irena Głowańska	przebywa za granicą
6.	fak 4032	Cecylia Żelek	obecnie zamężna Muthov
7.	4033	† Leonarda Biernańska	" " Pałac
8.	fak 4033	Danuta Ostejska	zmarła
9.	fak 4035	Wanda Ruczyńska	zmarła. Nr nie zupełnie pewny.
10.	4036	† Maria Drzewiecka	obecnie zamężna Żuchowska
11.	fak 4037	Izabela Ostejska	" " Iwańska
12.	fak 4038	Gertruda Jadwiga Pohl	" " Szowa
13.	fak 4039	Aleksa Sebierska <i>Swz</i>	
14.	4040	Julia Drzewiecka	
15.	4042	Helena Pietrowicz	
16.	4049	Barbara Rehleff	
17.	4050	Gertruda Rozulska	
18.	4052	Maria Chudzińska	
19.	4053	Bolesława Baranowska	
20.	4054	Maria Mach	obecnie zamężna Jarynowicz
21.	4055	Anastazja Chojecka	matka
22.	4056	Urszula Krzyżanowska	córka
23.	4026	Maria Sarnowska	
24.	4047	Janina Sebezyńska	
25.	4048	Rezalia Kryczyńska	nie żyje
26.	4043	Zefia Nowicka	
27.		Stefania Galikowska	
28.		siostra Galikowska	
29.		Klara Wejtańska	
30.		Bojanowska <i>Wasa</i>	
31.		Wiktorja Mutkowska	
32.		Hanka <i>Wobla</i>	za udział w walkach rzekomo września -
nazwiska nie pamiętam.
33.			

Jak wyżej podano, numery transportu zaczynały się od 4025 do 4056. Listę spisała Gertruda Jadwiga Pohl Iwańska z domu Piątkowska zamieszkała w Szczecinie-Wielgowie, ul. Łowczych 7. /nr obozowy - 4038

Szczecin-Wielgowe, 13.10.1974 r.

II. Materiały wspomniawce relacje -
- Pohl G. G.

1. „Krótkie wspomnienie...”, [w:] Relacje
członków konspiracji pomorskiej...
Toruń 2000, s. 158-160, kserokop. k. 3 s. 1-3

A

Krótkie wspomnienie z tajnej działalności Gertrudy Jadwigi Iwańskiej¹ na terenie Torunia w okresie od końca 1939 r. do marca 1940 r.

[...]

1. We wrześniu 1939 r. mój pierwszy mąż brał czynny udział w kampanii wrześniowej. Zaginął jako jeńiec wojenny, zostając uznany za zmarłego. Zamieszkiwałam z bratem por. Pawłem Piątkowskim², oficerem 4 p. lotniczego, który po zakończeniu walk o Warszawę dostał się do niewoli niem. i uciekł w pierwszych dniach października 39 r.

2. W końcu października 39 r. brat Paweł w porozumieniu z oficerami w Warszawie zorganizował tajną organizację KOP³ i został jej komendantem na Okręg Pomorze. Wprowadził mnie do swej organizacji w charakterze łączniczki – zostałam przez niego zaprzysiężona.

3. Na terenie Torunia komendantem był por. rez. Alfons Zaborowski⁴. Organizacyjnie [mu] podlegałam i utrzymywałam z nim kontakt. Zadaniem moim było przejmowanie amunicji, którą dostarczał mi brat Zaborowskiego pracujący w niem. Zakładach Amunicyjnych (czy też w tychże magazynach), kolportowałam tajną prasę „Polska Żyje” oraz przejmowałam przesyłki pieniężne dla celów organizacji. Naboje, jak też pieniądze przekazywałam wg poufnych zleceń brata z Warszawy. Prasę i pieniądze dostarczał mi brat z Warszawy za pośrednictwem łącznika. Zimą 1940 r. jeździłam do Łodzi, celem dostarczenia naboju i meldunku.

4. Pseudonimu nie posiadałam. Funkcja – łączniczka brata mego Pawła, od końca października 1939 r. do chwili aresztowania.

5. 6 marca 1940 r. rozpoczęły się aresztowania członków org. przez gestapo – aresztowano komendanta Zaborowskiego, który nie wytrzymując tortur wskazał kilka adresów członków KOP⁵. Zginął zamordowany. Brata aresztowano

¹ Gertruda Jadwiga Iwańska z d. Piątkowska ur. się 23 VIII 1914 r. w Toruniu. Jej ojciec Antoni był urzędnikiem kolejowym, matka Agnieszka z d. Wilmanowicz nie pracowała zawodowo. G. Iwańska w latach 1934–1937 należała do Żeńskiego Oddziału Związku Strzeleckiego w Toruniu, gdzie przeszła przeszkolenie sanitarne. W 1937 r. wyszła za mąż za Pohla.

² Paweł Piątkowski, ps. „Podchorążak”, zob. relację A. Jędrzejewskiego, przyp. 5.

³ Komenda Obrońców Polski (KOP), ibidem, przyp. 4.

⁴ Alfons Zaborowski, ps. „Zgrzyb” pełnił funkcję komendanta Komendy Obrońców Polski w Toruniu. Aresztowany 6 III 1940 r. został zamordowany przez gestapo w 1940 r. E. Zawacka podaje, iż został rozstrzelany w Palmirach 17 IX 1940 r. razem z grupą działaczy innych organizacji konspiracyjnych. Zob. SBKP, cz. 3, s. 56. Natomiast Franciszek Dziaranowski podaje, że „Zaborowskiego powieszono na podwórzu gestapo na drewnianym obramowaniu garażu.” Zob. Pomorskie organizacje konspiracyjne..., s. 271.

⁵ Fakt ten potwierdza F. Dziaranowski, ibidem, s. 271, a także K. Ciechanowski, powołując się na relacje Adama Przybyły i Witolda Lenziona. Zob. K. Ciechanowski, op. cit., s. 92, także Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945, t. I, Londyn 1970, s. 489.

158 *Relacje członków konspiracji pomorskiej...*
Toruni 2000, wyd. FAPAK

2

w końcu 1940 r. Po strasznych torturach zmarł w Stutthofie. Ja zostałam aresztowana 18 marca 1940 r. wraz z ojcem i matką. Aby łatwiej wpaść na ślad miejsca pobytu mego brata, rodziców zwolniono w lipcu tegoż roku. Po zaarrestowaniu brata, rodziców i moje dwie nieletnie siostry aresztowano powtórnie. Po pewnym czasie całą moją rodzinę zwolniono, wysiedlając ich do Generalnej Guberni. Do obozu koncentracyjnego zostałam przewieziona z grupą 32 kobiet dnia 7 lipca 1940 r. W Ravensbrück przebywałam do 25 kwietnia 1945 r., tj. do czasu wyzwolenia nas z obozu przez szwedzki Czerwony Krzyż. W obozie Ravensbrück posiadałam numer 4038. W połowie grudnia 1945 r. powróciłam do Polski. Będąc w obozie pracowałam u Bindera w szwalni.

IV

1. Po powrocie do kraju, osiedliłam się w Bydgoszczy, pracując w Zarządzie Miejskim przez 4 lata na etacie pracownika umysłowego. Następnie 4 lata pracowałam w Rejonowej Składnicy Przemysłu Chemicznego, również jako siła umysłowa. W 1954 r. przenieśliśmy się do Szczecina, powtórnie wyszłam za mąż, z uwagi na słaby stan zdrowia nie podjęłam pracy, zostając na utrzymaniu męża, również byłego więźnia obozu koncentracyjnego Mauthausen.

V

Posiadam listy moje, pisane z obozu koncentracyjnego do rodziny, zawiadomienie z obozu koncentracyjnego Stutthof o śmierci mego brata Pawła Piątkowskiego oraz uwierzytelniony odpis wniosku przesiedleńczego dla naszej rodziny do GG. Wniosek sporządziły władze gestapo, treść jest jednocześnie świadectwem naszego patriotyzmu i martyrologii. (Fotokopia oryginału eksponowana była na wystawie w Toruniu.) W konspiracji współpracowałam w Toruniu z Aleksą Szewą⁶, zamieszkałą obecnie w Toruniu przy ul. Poznańskiej 72. Pamiętam nazwiska członków naszej organizacji KOP – znając [ich] osobiście: 1. Witold Lenzion⁷ – obecnie redaktor radia i telewizji – Szczecin, 2. Bernard Domzalski zamieszkały w Toruniu ul. Rybaki.

⁶ Aleksa Szewa = d. Sobieralska, ps. „Wera” była łączniczką KOP na Pomorze Gdańskie. Przewoziła dane wywiadowcze do KG KOP w Warszawie. Ponadto prowadziła działalność charytatywną i propagandowo-ideową. Aresztowana 14 III 1940 r. została osadzona w forcie VIII w Toruniu, a następnie wywieziona do obozu koncentracyjnego Ravensbrück. Do Polski wróciła w grudniu 1945 r. Zmarła 30 czerwca 1981 r. Zob. relację A. Sobieralskiej-Szewy, FAPAK Toruń; sygn. K-45.

⁷ Witold Lenzion był członkiem sztabu okręgu KOP. Pełnił funkcję szefa wywiadu. Aresztowany w listopadzie 1940 r. był przesłuchiwany w gestapo w Warszawie, następnie więziono go na Pawiaku, a dalsze śledztwo prowadzono w Grudziądzu, skąd wraz z innymi członkami KOP został przewieziony do obozu koncentracyjnego Stutthof – K. Ciechanowski, op. cit., s. 88, 92–93.

W transporcie więźniarek, który był „Sondertransportem”, jechały ze mną m.in. Lonia Biernacka⁸ z Torunia i Wanda Ruczyńska, obecnie zamieszkała w Toruniu, ul. Mickiewicza 92 m. 2.

Pamiętam, że śledztwo w naszej sprawie z ramienia gestapo, prowadził Obersturmführer Sobótka – a wśród aresztujących naszą rodzinę znajdował się gestapowiec nazwiskiem Skowroński. Imienia nie znałam.

Szczecin, dnia 11 września 1974 r.

/podpis własnoręczny/
Jadwiga Iwańska

Źródło: FAPAK; sygn. K-15, oryg. mps, k. 6.

⁸ Leonarda Biernacka (1925–?) należała do organizacji konspiracyjnej skupiającej młodzież toruńską „Bataliony Śmierci”. Aresztowana w marcu 1940 r. była więziona w forcie VIII, a następnie przewieziono ją do obozu koncentracyjnego Ravensbrück, gdzie przebywała do grudnia 1942 r. Zob. teczkę L. Biernackiej w FAPAK w Toruniu; sygn. K-60.

1/3. Inne materiały dokumentacyjne: Pohl G.F.

1. Odpis z odpisu fotokopii dokumentu przesiedleńczego wydanego przez gestapo w Toruniu; napis kop. w j. niemieckim z polskim tłumaczeniem

k. 3 s. 1-3

- Odpis z odpisu fotokopii dokumentu przesiedleńczego wydanego przez Gestapo w Toruniu./Fotokopia była eksponowana na wystawie w Toruniu w 1965 roku, a dotyczy rodziny Piontkowskich, rodziców, rodzeństwa i Ob. Iwańskiej - dawniej Pohl.

- Odpis z fotokopii. Geheime Staatspolizei Staatspolizeistelle Bromberg Auhendienststelle Thorn Tgb. Nr II-C 2737/41. Thorn, den 20. Januar 1941. Harmann/Göring-Str. 39 Fernruf 2301-4. 68/41. Pieczętka. Umwandererzentralstelle Danzig. Bing. 25. Jan. 1941. Tgb. Nr 68/41.

- An die Umwanderungszentrale in Gotehafen Betrifft: Antrag auf Umsiedlung der Familie Anton Piontkowski wohnhaft in Thorn-Süd, Posener Strasse 264. Vorgang: Ohne. Die Umsiedlung nachstehend genannter Personen aus Thorn nach dem Generalgouvernement wird im Staatspolizeilichen Interesse für erforderlich gehalten: 1/. Anton Piontkowski, Eisenbahner, geb. 5. 9. 87 in Kissin, Kreis Kulm Kath. verh., Pole, 2/. Agnes Piontkowski, geb. Willasowicz, geb. 8. 3. 94 in Wlinitz, Kreis Thorn, kath., Verh., Polin, 3/. Sophie Piontkowski, Tochter der zu 1./ u 2./ genannten, geb. 3. 1. 24 in Thorn, ledig, kath., Polin, 4/. Ursel Piontkowski, Tochter der zu 1./ u. 2/ genannten, geb. 28. 11. 25 in Thorn- ledig, kath., Polin, alle wohnhaft in Thorn-Süd, Posenstr. 264. Die unter 1 bis 4 Genannten befanden sich in der Zeit von 18. 3. 40 bis 12. 7. 40 und vom 3. 11. 40 bis 19. 12. 40 in Schutzhaft. Der Sohn der zu 1./ und 2./ Genannten, Paul Piontkowski, ehemals polnischer Leutnant, wurde im Oktober 1940 in Warschau vorläufig festgenommen. Er war bis zu diesem Zeitpunkt flüchtig und gehörte einer hier aufgedeckten Aufstandsbewegung und mehreren Widerstandsbewegungen als führendes Mitglied an. Er sitzt bis zu seiner Aburteilung im Polizeigefängnis in Graudenz ein. Die Tochter des Anton Piontkowski, Gertrud Pohl, wohnhaft s. Zt in Thorn, Wirsitzer Strasse 18, war Verbündungsperson zwischen der Aufstandsorganisation in Warschau und dem Todesbataillon in Thorn. Sie hatte u. a. aus der hiesigen Munitionsanstalt Gewehrmunition in Empfang genommen und diese der Organisation zugeführt. Die P. sitzt seit dem 7. 7. 40 im Konzentrationslager in Ravensbrück ein. Obwohl den unter 1./ bis 4./ Genannten, trotz starker Verdachts eine Betätigung in erhalb der Organisation nicht nachgewiesen werde konnte, gelten sie als fanatische Polen, von denen zu erwarten ist daß sie sich niemals mit den heutigen Verhältnissen abfinden werden. Ihre Umsiedlung nach dem Generalgouvernement wird daher für erforderliche gehalten.

- /-/ podpis nieczytelny. Ręczne adnotacje w punktach 1, 2 nieczytelne w punkcie 3 a za. /-/ parafa nieczyt. 29/I. 41.

- Tłumaczenie na język polski. Tajna Policja Państwowa Placówka Poli-
- cji Państwowej Bydgoszcz Placówka zamiejscowa Toruń Tgb.No II-C-----
- 2737/41.Toruń, dnia 20 stycznia 1941.68/41.ul.Hermanns Goeringa 39---
- Telefon 2301-4.Pieczątka:Centrala Przesiedleniowa Gdańsk.Wpłynęło---
- 25 stycznia 1941 L.dz.68/41.Do Centrali Przesiedleniowej w/Gdyni.---
- Dotyczy:Wniosek o przesiedlenie rodziny Antoniego Piontkowskiego---
- zamieszkałego w Toruniu-Południe,ul.Poznańska 264.Przebieg:-bez.----
- W interesie policji państwowej leży,aby niżej wymienione osoby z ---
- Torunia zostały przesiedlone do Gubernatorstwa.1/ Antoni Piontkowski
- kolejarz ur.5.9.1887 w Kissin powiat Chełmno,katolik,żonaty,Polak.--
- 2/Agnieszka Piontkowska z domu Willanowicz ur.8.3.1894 r w Mlinitz--
- pow.Toruń,katoliczka,zamężna,Polka,3/ Zofia Piontkowska,córka -----
- wymienionych pod 1 i 2 ,ur.3.1.1924 w Toruniu,wolna,katoliczka,----
- Polka,4/ Urszula Piontkowska,córka-wymienionych pod 1 i 2,ur.28.11.-
- 1925 w Toruniu,wolna,katoliczka,Polka wszyscy zamieszkali w Toruniu-
- Południe,ul.Poznańska 264.Wymienieni pod 1 do 4 znajdowali się w ---
- czasie od 18.3.40 do 13.7.40 i od 3.11.40 do 19.12.40r w areszcie---
- prewencyjnym.Syn wymienionych pod 1 i 2 Paweł Piontkowski,były ----
- polski podporucznik,został chwilowo aresztowany w Warszawie w -----
- październiku 1940 roku. Przebywał on w więzieniu policyjnym w -----
- Grudziądzu do czasu otrzymania wyroku.Córka Antoniego Piontkowskie-
- go,Gertruda Pohl,zamieszkała swego czasu w Toruniu,ul.Wyrzyńska 18,--
- była łącznikiem pomiędzy organizacją oporu w Warszawie i batalionem-
- śmierci w Toruniu.Odbierała ona między innymi z tutejszego Zakładu--
- Amunicji naboje karabinowe i dostarczała je organizacji.P.przebywa--
- od 7.7.40r w obozie koncentracyjnym w Ravensbrück.Jakkolwiek wymie--
- nionym pod 1 do 4 ,pomimo poważnych podejrzeń,nie można było udowod-
- nić udziału w organizacji,uchodzą oni za fanatycznych Polaków,od ---
- których można spodziewać się,że nie pogodzą się nigdy z obecnymi ---
- stosunkami.Jest zatem wielce pożądanę przesiedlenie ich do -----
- Gubernatorstwa./-/ podpis nieczytelny. Ręczne adnotacje w punktach--
- 1 i 2 na fotokopii są nieczytelne,w punkcie 3 a-a./-/ parafa -----
- nieczytelna.29.1.41r.-----
- Pieczętka o treści: Zgodność odpisu z oryginałem stwierdzam.Toruń---
- dnia 10.04.1965 -podpis nieczytelny.Pieczętka w kształcie trójkąta--
- o treści Związek Bojowników o Wolność i Demokrację Zarząd Oddziału--
- Toruń,-----

- 4 Uwaga!-----
- W polskim tłumaczeniu omyłkowo pominięto zdanie: " Er war bis zu -----
- diesem Zeitpunkt flüchtig und gehörte einer hier aufgedeckten -----
- Aufstandsbewegung und mehreren Widerstandsbewegungen als -----
- führendes Mitglied an". -----
- "On do tego czasu ukrywał się a należał do odkrytego tutaj powstań-----
- czego ruchu i innych organizacji oporu jako członek dowództwa.-----

IV/1. Korespondencja kiciorca - Pohl G. J.:

1. Listy G. J. Iwanickiej (Pohl) do
Leczenia Kaszubsko-Pomorskiego
Oddz. w Toruniu, Klub Historyczny,
nkp. z 5.11.1988, oryg. k. 15.1

Nadł.:
Gortmala, Jadwiga Franciszka (w el. Pohl)
nr. ob. 4038 el. Koło Ravensbrück
ul. Łowczych 7
70-884 Szczecin

Szczecin, 1988. X. 05.

1
szarka Pohl

(1)

Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie
Oddział w Toruniu
Klub Historyczny
ul. Wita Stwosza 6/6
87-100 Toruń

Sercem i myślą uczestniczymy w uroczystej
Mszy Świętej, prosząc Boga o Błogosławieństwo
dla naszej Kochanej Ojczyzny.

Pomierzanym Żołnierzom AK wraz z najbliższymi
winnymi ofiarami niech się składają:

J. J. Franciszka
i inne członkinie Ruchu Oporu
Zrzeszenia w Klubie b. więźniarek
obozu Koncentracyjnego Ravensbrück
w Szczecinie.

№: 15/15 Pom. Toruń

Pohl G. Jadwiga

✓ Karty informacyjne

h. 19

15 Pań

Toruni 1

Pohl Gertrude z d. Pietkowskiej

gestapo toruńskie pismo

Cośku Antoniego Pietkowskiego, Gertrude Pohl
zamieszkała w Toruni ul. Wągrowa 18 była

uczestniczką między innymi organizacji partii
w dniu 19 Białym Śniegu w Toruni

M. in. Zaburzała ona z zachowaniem am-
nicyjnym w Toruni amnicyjny klub i
i dostarczała jej organizację

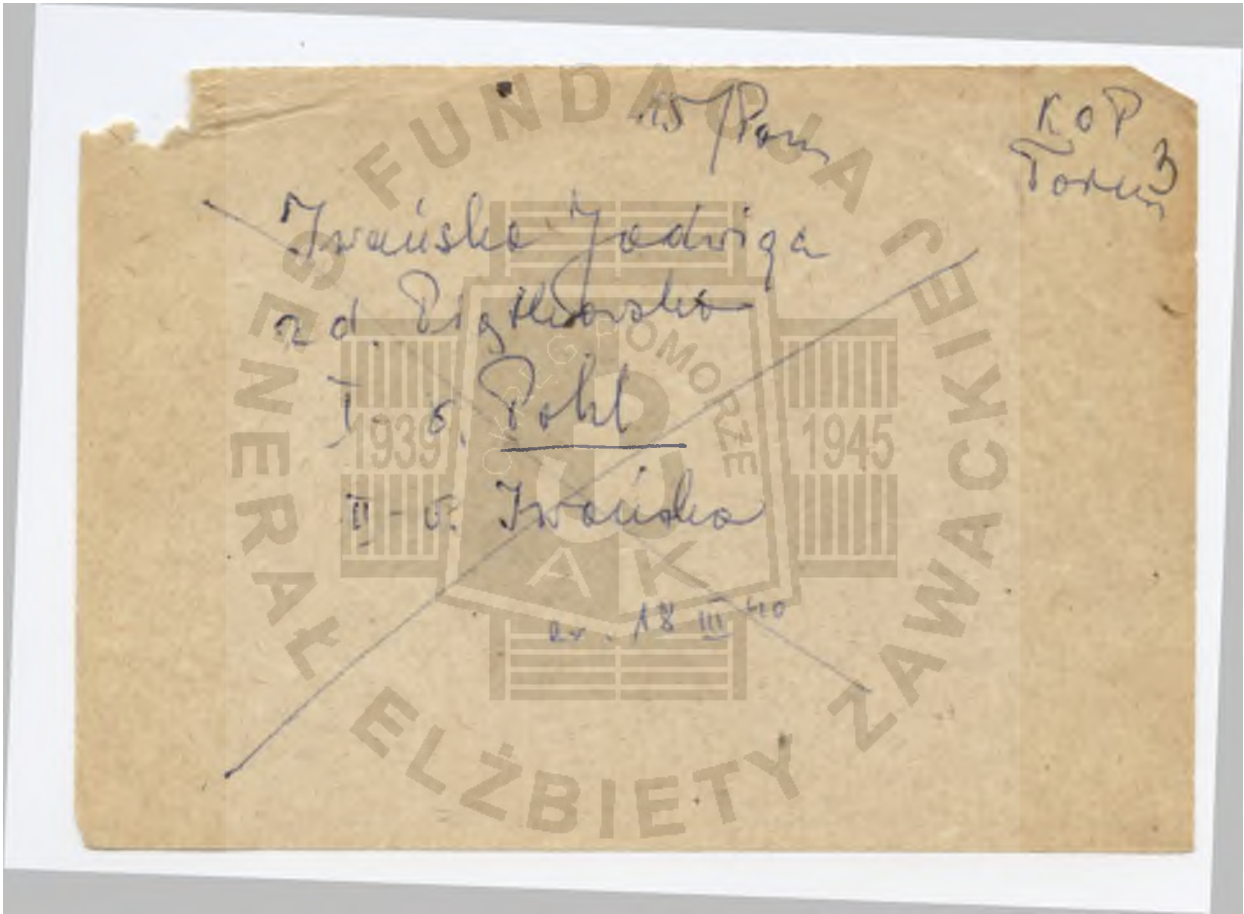
Pietkowskiej numerem tel. 7. 07 1940 w Radomiu

zob. z opłata "Pamięć i Wolność" z numerem 57

1. K. Pohl Jadwisia
ul. Bracka

2. 15/9m
5 rd. Piatkowska

3. KoP.
Tomis
2

15 Paź
KOP
Toni

~~Władysław Jadwiga
od. Władysław
1939. Pohl
II - Władysław~~

18 III 60

Pohl - Iwaniska
z d. Piętkowska

Termin
KOP 4

7188 prośba o zgodzenie na spotkanie
autorski 11 XI 88

adres g. J. Pohl - Iwaniska
ul. Łowczych 7
70-884 Szarecino

x/gertrude jadorga

57

15 Paź.

Termin

Ywan'ske Zasluga

5

Mapina ofa artykula "Z mojego zycia"
"Cietoprske Dvope" 1970 nr 104
1971 nr 1-3

art. Zbrodnie hitlerowcow w To-
min "Oswadreni z drucimstve
gaz. Pemanke B 1973 nr 53

(autorke brata molrici w tymczas w Gdyni)

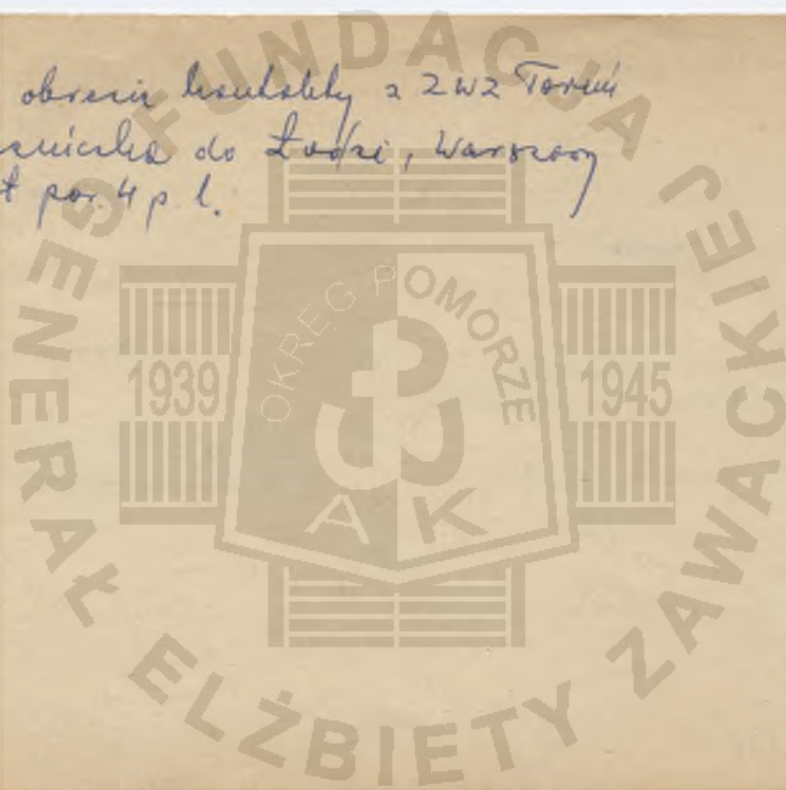
1970 6
58 KOK 5

~~Elzbieta Zana~~ (+)

15/Pa. "Batalion Suijere"
 4. Pohl y Adwiga 5 zd. Piętkowskie (prawdop.)
 6. Jwańska 7
 8. 9
 10. 11
 12. 11a
 12. Waszkiewicz Jofra: "Z dziejów ruchu oporu
 w Toruniu i powiecie tor. podczas okupacji
 niemieckiej." Roczn. Tor. r. 80 nr 15 s. 57-70
 P. A. arent. w dn. 6-9. III. 40 w Toruniu. Prawdop. nale-
 żąca do "Bat Sm."; w tym bowiem czasie arento-
 wano reductionistów członków KOP "Grunwaldu"
 Verte

1. 10. Polak
 2. 15/Pom.
 3. KOP
 Toruń
 4. Gwańska Jadwiga
 i siostra Polak
 5. zd. Piatkowska
 6. 7. Polak
 8. Antoni Prętkowski i
 Agnieszka zd. Wilanowicz
 9. nr 23.08.1914, Toruń
 10. Seccia - Wielgowa
 ul. Towarysz 7
 11. arent 18.03.1940
 Ravensbrück nr 4038
 12. siostra Włocławek
 K 348/18844
 ELŻBIETY ZAWIŚKIE
 verte

W I okresie kształtowały z ZWZ Towarzystwo
Techniczne do Łodzi, Warszawy
brat por. 4 p. l.

1 2 3 KOP Toruń

4 Piatkowska Jadwiga 5 8
 Toruń, Wynyska 18

6 7

8 9

10 11 1945

11a Arest 18. III. 46, osadzona
 w Ravensbrück

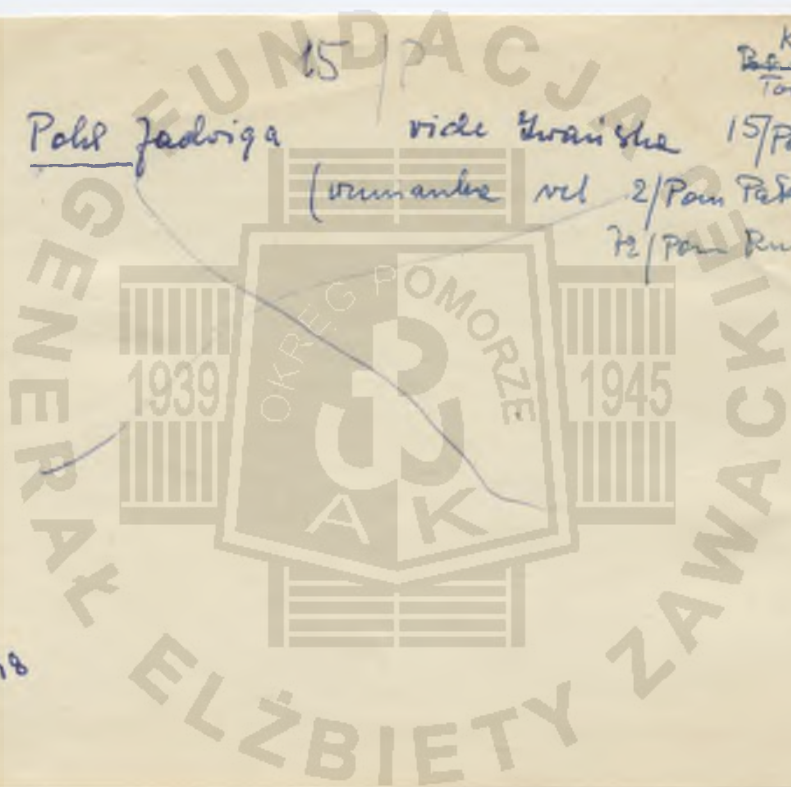
12 Zastępcy Pomocnicy w latach II wojny świat.
 Opr. Gd. Tor. Nr. Wyd. PAN 84 str 152, 153

P. J. była siostrą Pawła Piatkowskiego, oficera WP.
 Komendanta organiz. podk. Komenda Obr. Polskiej
 który mieszkał w Toruniu, ul. Wynyska 18
 Verbe

Wskutek „wypły” organizacji Piłsudskiego Jedwigo
aosta arowowa 18. III. 40 r. i osiedzona w Ravens-
brück

15/7
KOP
Tosun 9
Polsk Jadviga vide Kwan'ska 15/Pom
(umianke vel 2/Pom Pałacowe Ostojka
72/Pom Rucyński)

K 348

15 Tem

ROP
Tormi 10

Gwaniske Jaelwiga 2 d. Pij Hkouska
byer tunde I roto Pohl

ank Shuttlot

Sereem Wulqawo ul Lowryde 7
driataese "K-dy Obraicai Polok"
Igoriniske do toobis, itoy
w i obrosu kankabity 2 202 Tormi
brat per 4 p.l.

adres do sprowstrenia wujta Mas, owl.

70-884 Sereem - Wulqawo, ul Lowryde 7

relacja w sprawie s. 2 | rel 43 | P Sereem Hkouska
Armiante u.

K 348

15 Paź
2 d. Wigilia św. Jadwigi

Kof
Dobry^M

~~I. G. Pohl~~
~~Truskawa~~

BUNDAS
GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIE
POMORZE
1939-1945
AK

Iwańska - Pohl Jadwiga (Rel.) 12

Ciechanowski Konrad

Ruch oporu na Pomorzu Gd. 39-45

W. na 72 MON

Nie ma wzmianki o rel. w treści ks.

str. 385

Termin
KOP

13

Piątkowska Jadwiga
siostra Pawła Piątkowskiego, komu-
danta KOP na Pomorzu. Aresztowana
wraz z rodzicami 18 marca 1940r. Ro-
dzenie ewoluowało (12 lip. 1940r.) Jadwiga
osadzona w Ravensbrück.

Łasłuskiej Pomorskie III s. 153

J.K. - 1994

Pohl Jadowig
aresztowany w maju 1940

Topni
2 Batalion Simeci
14

Martwicki z., z dziejów ruchu oporu
Roczn. 1945 s. 60

RP. 94

Tomuś

15

Jwańska Jadwiga

Arestowana w dniu 18.03.1940 r. w Tomu-
ścu o nazwiskami Jwańska i w dawness-
bniels od 7.07.1940 r. nr. 4038.

Adres: t. XIII str. 87, ul. Jwańska Jadwiga, Dąbrowa
Lubelska

4.12.1945

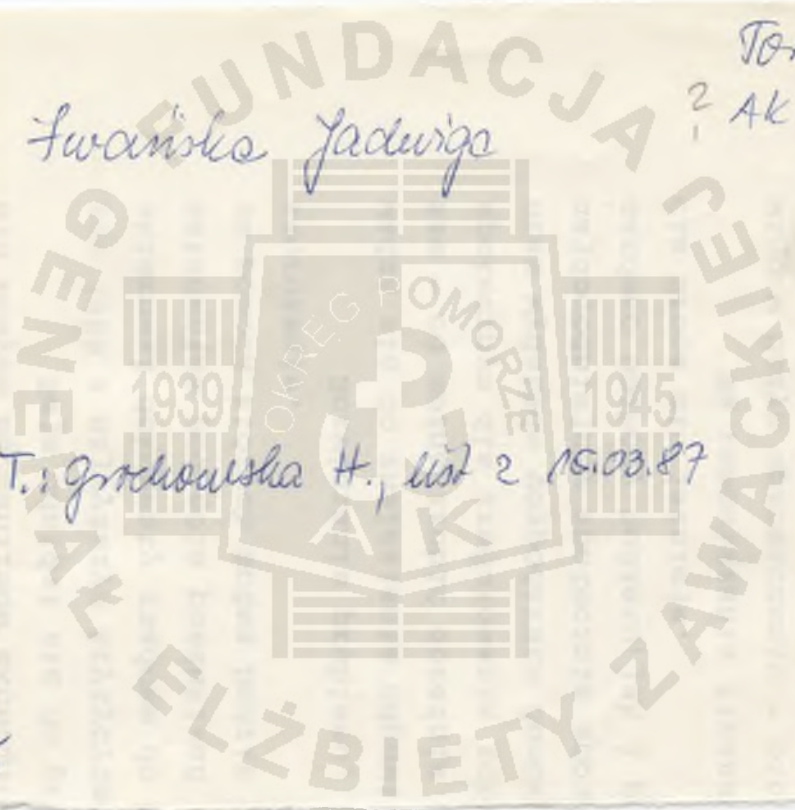
2

Swańska Jaderga

Tomii 16
2 AK - PWR

T.: Grochowska H., list 2 19.03.87

KD-95

Pohl

Torun 17
K 09

Inwaniska Jadwiga

Siostra Pawła Piętkowskiego, od XI 1939
komendanta Pomorskiego Okręgu KOP;
który zetknął się w niej - ul. Wypyska 18;
aresztowane w marcu (18.03) 1940r. →
osadzone w Ravensbrück.

Zob: J: M- 1097/1892 Piętkowski Paweł, KO

zł. III '01

Tomůň
AK 18

Jwaűsha Gertmda Jadmga

Relaŷa opublikowana

zob. Relacje cetałchów kauspircji pomorskiej...
Nyd. FAPAK, t. XXXI, Tomůň 2000, s.158.

MDŰ'09

Pohl Gertruda Jadwiga
z d. Piętkowska
z voto Swaiske

Tomini 19
KOP

zob. Gąsiorowski A., Kamienie
Obrońców Polski..., Tomini 2012,
s. 54, 88-89

sl. IX'14

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 15/P
data wpływu _____

Wielgowa,
owczyski 7

Toruń

ob. Iwańska

I-r. Pohl Jadwiga

Pohl Jadwiga

